

Сам собі пан (дуже стисло)

Борис Грінченко

Селянин Данило розповідає про пригоду, яка з ним сталася. Схотілося йому дізнатися, як то пани живуть. Тому він вирішив спробувати, чи може мужик бути поряд з паном. Перш за все вирушив на станцію та купив білет у перший клас. Здивувався, що касир йому нічого не сказав. Дорогою кондуктор намагався його зупинити і відправити у вагон третього класу, та мужик браво йшов уперед. Коли потрапив у вагон, аж злякався, так тут було гарно. Пани у вагоні теж спочатку думали, що він помилився, не туди потрапив, та Данило показав їм свій білет.

Один білявий панок дуже обурився та почав розпитувати селянина, як він живе, чи має наймита, чи їздить на станцію, а чи ходить пішки. Коли ж Данило задав йому подібне питання, відразу відійшов.

Бачачи, що пани закурили сигарети, дістав селянин і собі люльку. Скільки ж було крику, викликали навіть кондуктора. Данило захистив своє право робити те саме, що й пани.

Дорогою до Данила підсів пан з чорною бородою, що все його обороняв. Почав розпитувати, куди селянин їде, навіщо.

У місті, зустрівшись зі знайомим та прикупивши дещо, Данило вирішив піти до театру. Побачив афішу, що у залі дворянського собранія відбудеться концерт, то й рушив туди. Квитки залишилися тільки у перший ряд. Хоч і були вони дорогі, та Данило купив. Сів на своє місце, але через деякий час служитель попросив його пересісти, бо у перших рядах можна сидіти тільки у панському одязі. Чоловік не згоджувався, показуючи квиток, тому його повели в поліцію. Дорогою селянин утік, заплативши вартовому три карбованці.

Він страждав від тої зневаги, якої зазнав. На селі ж ще сміялися, що Данило панського права добувався. "А воно й неправда: не панського, а людського. Та де ж воно в нас?"